

Fotoğraflarla Kudüs

Kudüs'ü fotoğraflarla anlatmaya kalkmak, aslında hiç de kolay bir iş değildir. Yüzlerce sayfanın az kalacağı kesindir. Sadece 144 dönümlük Mescid-i Aksa'yı anlatmaya bile yüzlerce sayfa gerekeceği aşıkardır. Hulefay-ı Raşidin döneminde, Emeviler, Eyyübiler, Memlükler ve Osmanlılar döneminde yapılan, imaretler, medreseler, surlar, camiler ve çok farklı yapılar anlatmakla bitmeyeceği gibi Kudüs'ü ele almaya kalkmak uzun ve meşakkatli bir yolu seçmek anlamına gelir. Bölgedeki tarihi dokuya rağmen çektiğim ve gidebildiğim yerlerin sınırlı olması ve her şeyden bahsedemeyecek olmam dolayısıyla da bu sınırlı sayıdaki fotoğrafı seçtim ve gerekli yerlerde kısa açıklamalarda bulundum. Bazı yerlerde uzun açıklamalar yapmak gerekli olsa da, olabildiğince kısa olmasını ve yorum yapmaktan çekinmeyi tercih ettim. Okuyucuyu merak etmeye ve kendisinin araştırmayı tercih etmeye başlamasını umuyorum.

Bulduğumuz iki ay içerisinde yaşadığımız çok şey oldu. Bölgeyi bir nebze daha tanıyabildik ve dinamiklerine dair farkındalığımız arttı. İyi ve iyi olmayan anılar ile Kudüs'ten ayrılırken, döndükten sonra sadece yaşadığımız iyi şeylerden daha da doğrusu yaşadığım iyi şeylerden bahsetmek istedim. İyi ve güzelin yayılması ve bunun yanında insanların bölgeye dair bilgilerinin artması arzuladığım bir şeydir.

Kudüs'ü fotoğraflarla anlatmak elbette kolay bir şey değildir. Oturduğum yerden internetten fotoğrafları yükleyip bir şey oluşturmuyorum. Her fotoğrafı kendim çektim ve neredeyse her fotoğrafın bir hikayesi var. Bu hikayelere değinmeden, asıl olanı vermek amacıyla da olabildiğince arka plan açıklamasından kaçındım.

HOŞ BİR SADA KALMASI TEMENNİSİ VE KUDÜS'E İTHAFEN

Bugün 23 Temmuz 2018. Atatürk Havalimanı'ndan Uçağa bindik ve tahmini bir saat 35 dakika sonrada Ben Gurion havaalanına geldik. Oradan Kudüs'e varmak için taksiye bindik. Şoför yolculuğumuz yaklaşık 45 dakika süreceğini söylese de daha uzun sürdü Kudüs'e varmak.

Soförün arabasında kitaplar vardı. Şimdi size şoförün hangi tür kitapları olduğundan bahsedeyim. Şoförün yan koltuğuna kısırılmış, İbranice-Rusça ve İbranice-Sefaradi dillerinde sözlük ve konuşma el kitabı vardı. Neden bu kadar dil öğrenmek istiyorsun diye sorduğumda o da "dil güçtür" dedi ve "diğer kişiler arasında öne çıkmak ve daha kaliteli olmak için öğrendiğini" söyledi.

Eski Şehir'in birçok kapısı olmakla birlikte, bunlardan bazıları çok meşhurdur. Şam kapısı ve Yafa kapısı oldukça meşhur olan kapılardır. Biz neredeyse her gün Şam kapısından girip çıkıyorduk. Çünkü evimiz Şam kapısına çok yakındı.

Buradaki dükkanlarda hem Arapça hem de İbranice yazdığını görüyoruz. Aynı zamanda halk iki dili de biliyor. Daha doğrusu Filistinliler hem Arapça hem de İbranice biliyorlar. İş gereği veya eğitim gereği bu dili öğreniyorlar. Dolayısıyla Filistinlilerle hem İbranice hem de Arapça konuşabilirsiniz. Ayrıca esnafın çoğu ve halkın nüfusunun büyük bir kısmı İngilizceyi biliyor. İngilizce biliyorsanız, işiniz halloldu demektir.

Burada eğitim süresince iki ay kalacaktık ve bu süre içerisinde Eski Şehir'in içerisinde bir ev kiraladık. Bu evimiz konumu dolayısıyla oldukça güzel bir yerde bulunuyordu. Evden çıktıktan 5 dakika sonra Akşa'ya namaz kılmaya gidebiliyorduk. Evimizin çatısına çıkabiliyor, yemeklerimizi orada yiyebiliyor ve Akşa'yı seyredebiliyorduk.

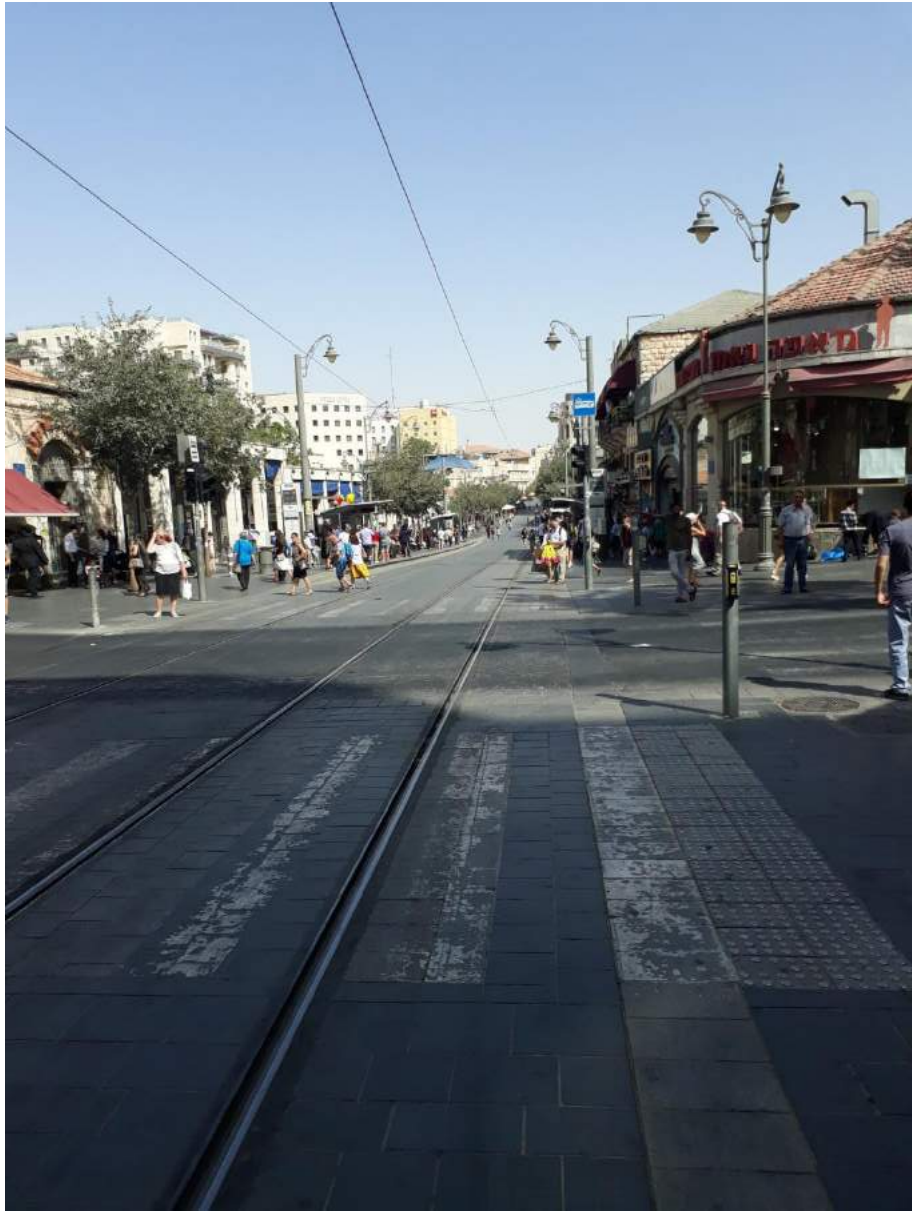

Aksa'da surların üzerine çıkacağınız yerler var.

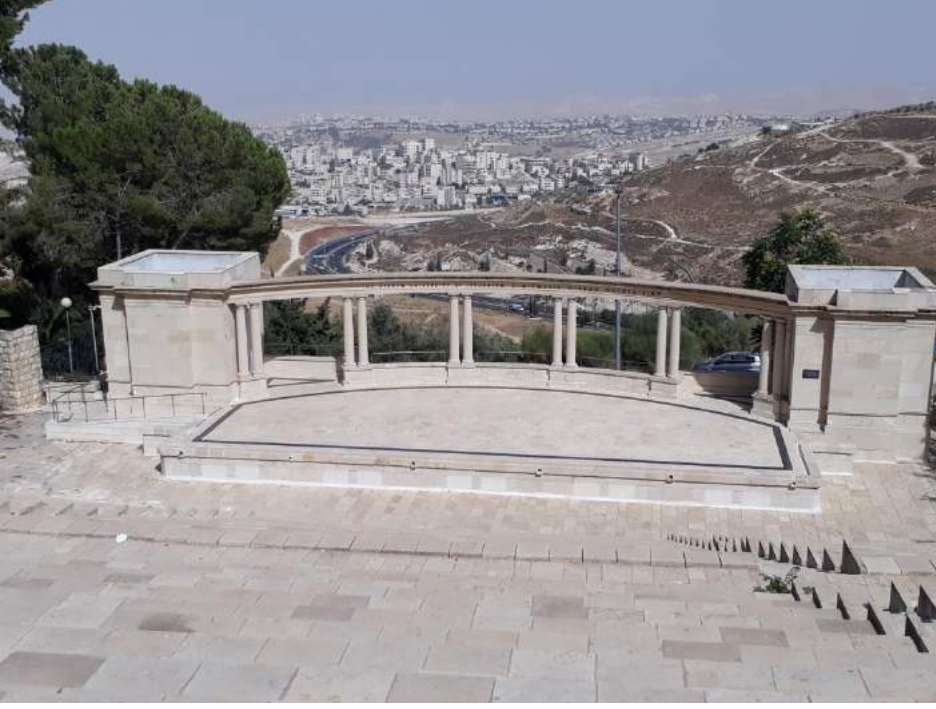

Kıble Mescidi'nin önünde ikramlar olmaktadır.

Kudüs İbrani Üniversitesi'nden biraz bahsedelim. Üniversite 1925 yılında kuruluyor. Kuruluşuna sözde "Kudüs Fatih'i" Allenby'de katılıyor. Kuruluşunda Einstein'ın da katkısının olduğundan bahsediyorlar. Ayrıca yukarıda gördüğünüz yapıda Einstein'ın görecelik teorisi yazdığını aktarıyorlar.

Üniversite'nin kuruluş konuşması burada gerçekleştiriliyor.

Üniversite bölümünün binaları

Resimde gözüken dağın adı Mount Scopus'tur. Araplar ise buraya Cebel-i Meşarif derler. İzleme tepesi anlamına gelir. İbrancesi ise Har Hatsofim'dir. Burası ile ilgili Taha KILINÇ abinin anlattığı bir anekdot vardır. Buranın hikayesini anlatırken tarihin tekerrür ettiğinden bahseder. Roma devleti Yahudilere karşı zulüm uygulayan bir devlettir. Yahudiler de bu zulüm karşısında Ms. 74'te şehre gelip, şehrin sakinlerini bıçaklıyorlar ve direnişin fitilini ateşliyorlar. Taha abi burada günümüze işaret ederek, 1000 yıl sonra Yahudilerin zulmüne uğrayan halk, aynısını bu sefer Yahudilere yapacaktır. Yine sözlerine devam eden Taha abi şunları anlatmaktadır. MS 70'de Romalılar şehre iyice hakim olduklarında, Yahudilerin şehre girişini yasaklıyorlar. Yahudi erkeklere yaş sınırı koyuyorlar ve bu tepeden, Scopus tepesinden Kudüs'ü izleme hakkı veriyorlar. Bugünde aynı durum İsrail tarafından yapılmaktadır. Mezkur dağın eski bir fotoğrafını görüyorsunuz. Bu dağ üzerine 1918 yılında inşaatına başlanılan, İbrani Üniversitesi kurulacaktır.

Ayrıca bu okuldan 3 İsrail başbakanı ve 3 Cumhurbaşkanı mezun olmuştur. Bunlardan birisi de Ariel Şaron'dur. Ayrıca dünya çapında ün yapmış Yahudilerin bir kısmı buradan mezun olmuştur.

Sene 1925 okulun açılış merasimi. Açılışa katılanlardan birisi de Allenby'dir. Allenby öncülüğündeki İngiliz desteği devletin kurulmasında hayati bir rol oynamıştır. Özellikle göçe izin verilmesi devletin kurulmasında çok önemli olaylardandır.

Üniversite’de 2002 yılında 9 kişinin öldüğü bir eylem gerçekleştirilmiştir. Bundan dolayı sanatkar ağaca yukarıda gördüğümüz şekli vermiştir. Hayat devam ediyor ama eskisi gibi değil demek istiyor belki de.

Okuldan Kubbetüssahra'nın görünüşü

Okulda botanik bir bahçe bulunmaktadır.

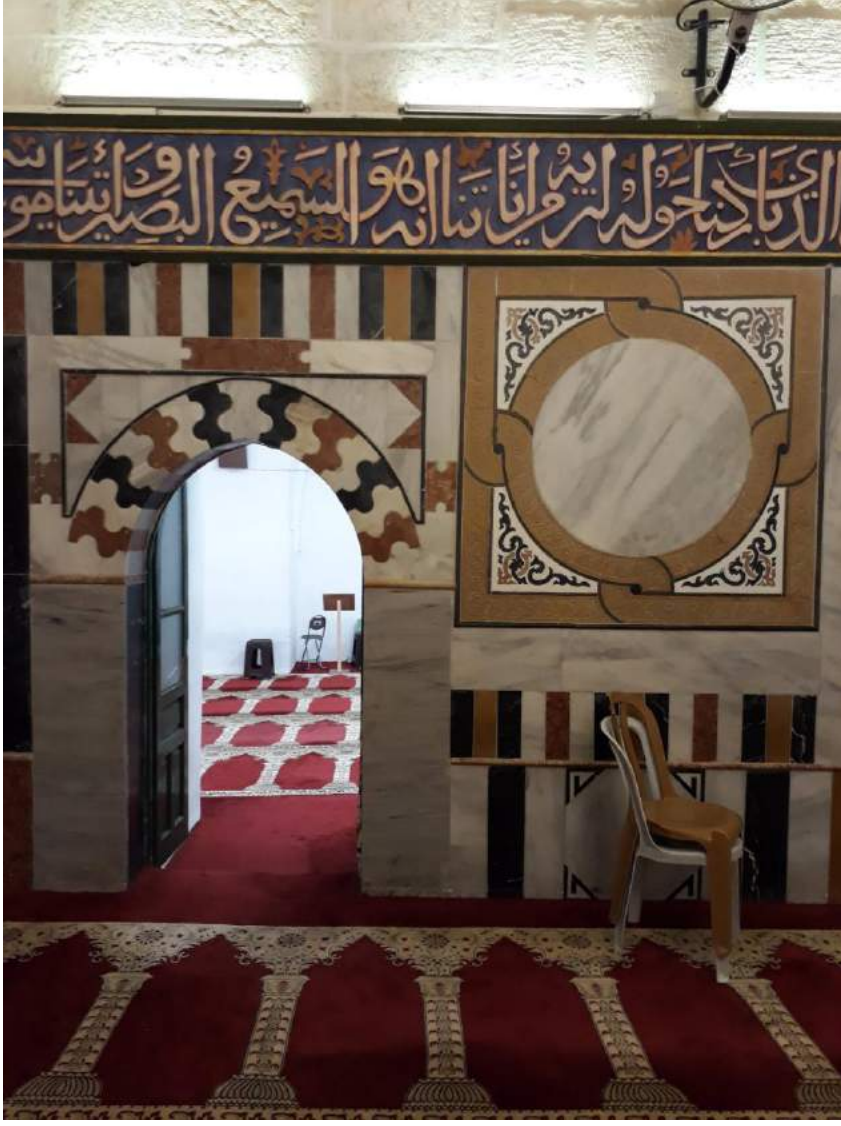

Hız. Zekeriya'nın Hız. Meryem'i koruduğu ve ona yemek getirdiği iddia edilen yani kısaca Hız. Meryem'in bulunduğu odanın görüntüsünü de paylaşıyorum. Kible Mescidi'nin içine girdikten sonra en ileride sağ köşede Hız. Meryem'in bulunduğu oda bulunmaktadır.

Hiz. Zekeriya'nın Hiz. Meryem'i koruduğu yer olarak burası gösterilmektedir. Bununla ilgili farklı rivayetlerde vardır.

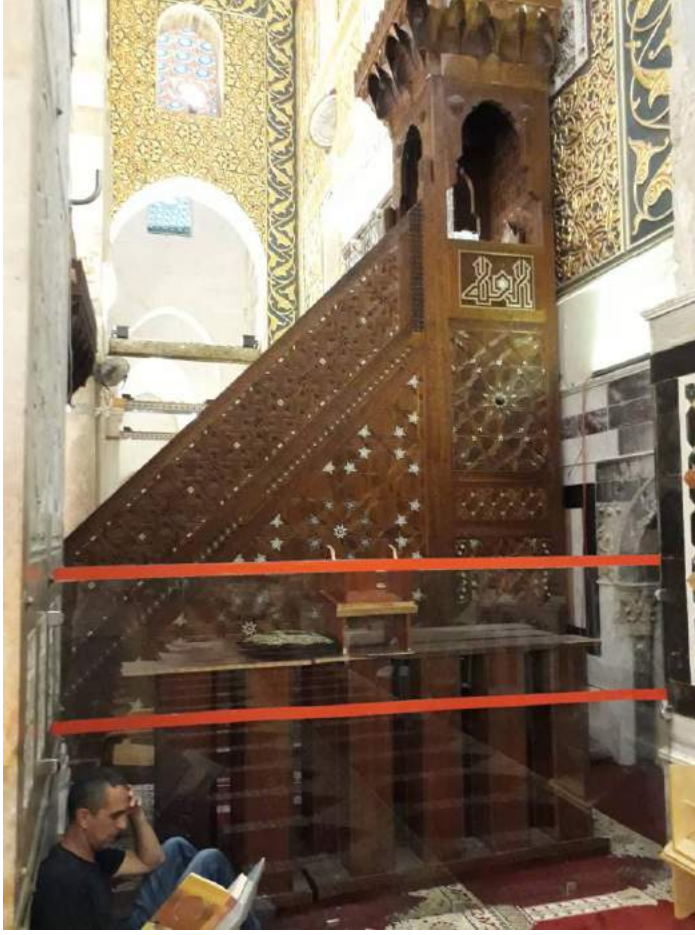

Mezkur odanın giriş kısmı

Resimde görülen minber yakılmış ve sonrasında aslına göre yeniden yapılmıştır. Nureddin Zengi'nin hayalini gerçekleştiren Selahaddin Eyyübi, minberi getirmiştir buraya.

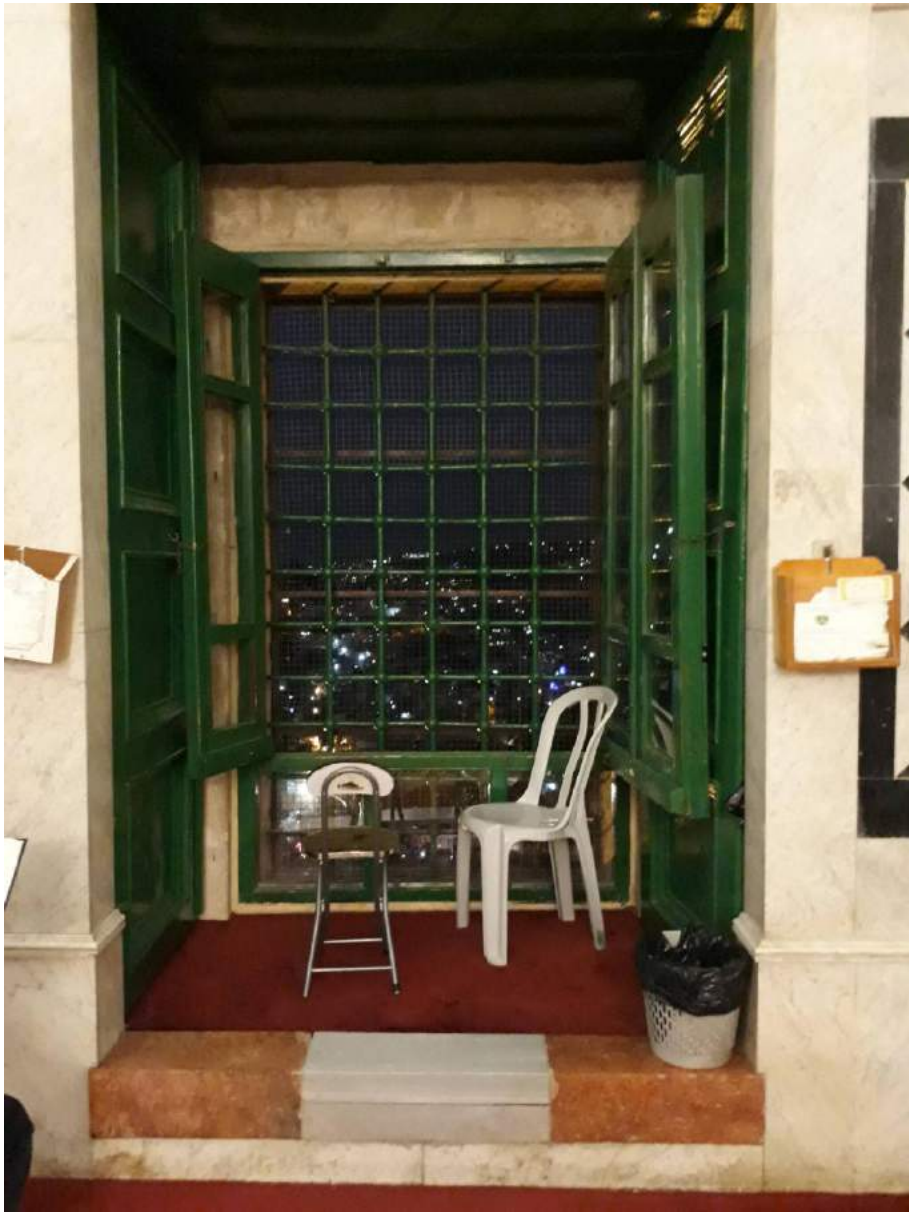

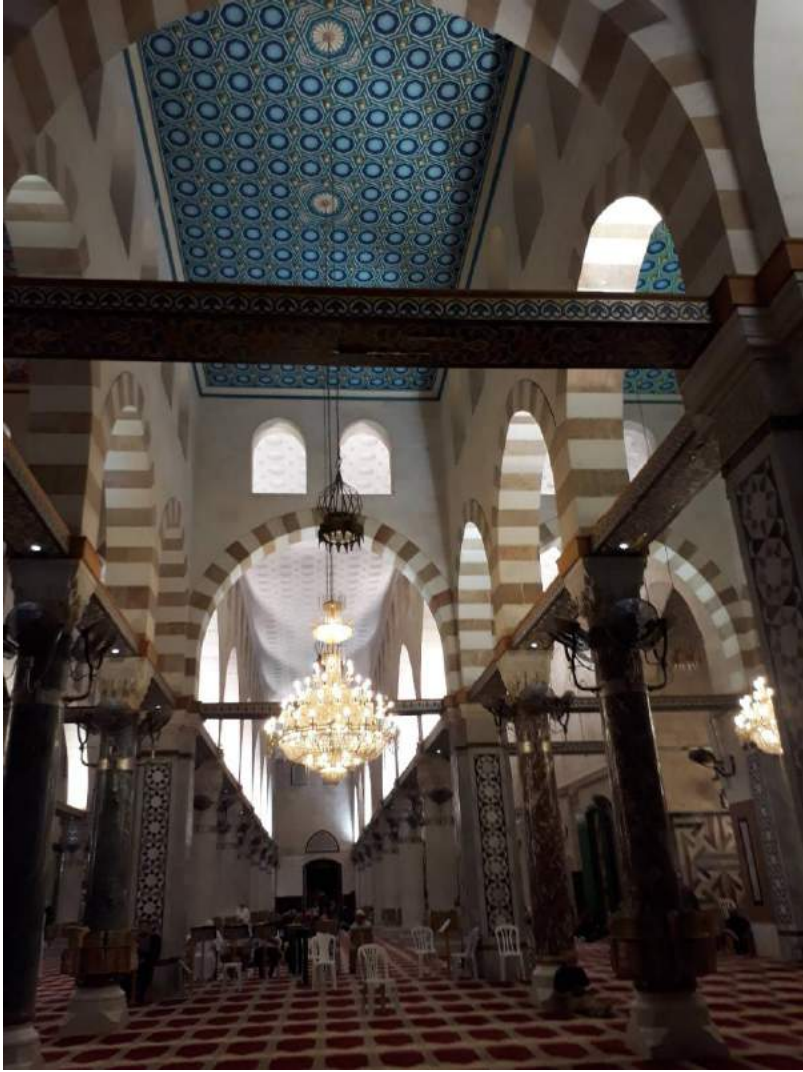
Kıble Mescidinin içinden çektiğim diğer fotoğraflar

Ders halkalarını görmekteyiz.

Aksa'nın içerisinde zaman zaman olaylar çıkmaktadır. Bir Cuma günü olayların arasında kaldık. O zaman çektiğim fotoğraflar.

Bu yapı 1882 yılında inşa edilmiş ve sonrasında Osmanlı yetkilileri tarafından yüzyılın sonuna doğru Belediye Hastahanesine dönüştürülmüştür.

Armayı görüyorsunuz Allahu Ekber

Bu caddede bulunan bir resim. Resimde görüldüğü üzere Kudüs, tüm şehirlerin ortasında ve kalbinde yer almaktadır. Hıristiyan haritacılar bu şehri geçmişten beri şehirlerin merkezi olarak resmetmişlerdir.

Şabatta çektiğim bir fotoğraf. Şabat'da bildiğime göre Yahudiler 1 kilometreden fazla uzağa gidemiyorlar. Ayrıca bilindiği üzere birçok eylemden uzak kalmak zorundalar. Işığı yakmak, Telefonda mesaj atmak ve mail atmak gibi eylemleri şabatta yapamamaktadırlar.

Şabatta dükkanlar kapanır. Bugün Müslümanların dükkanları açıktır ve onlardan alışveriş yapılabilmektedir.

Eski Şehrin sokaklarına göz atalım.

Hristiyanların kapılarında bu şekilde haç bulunuyor.

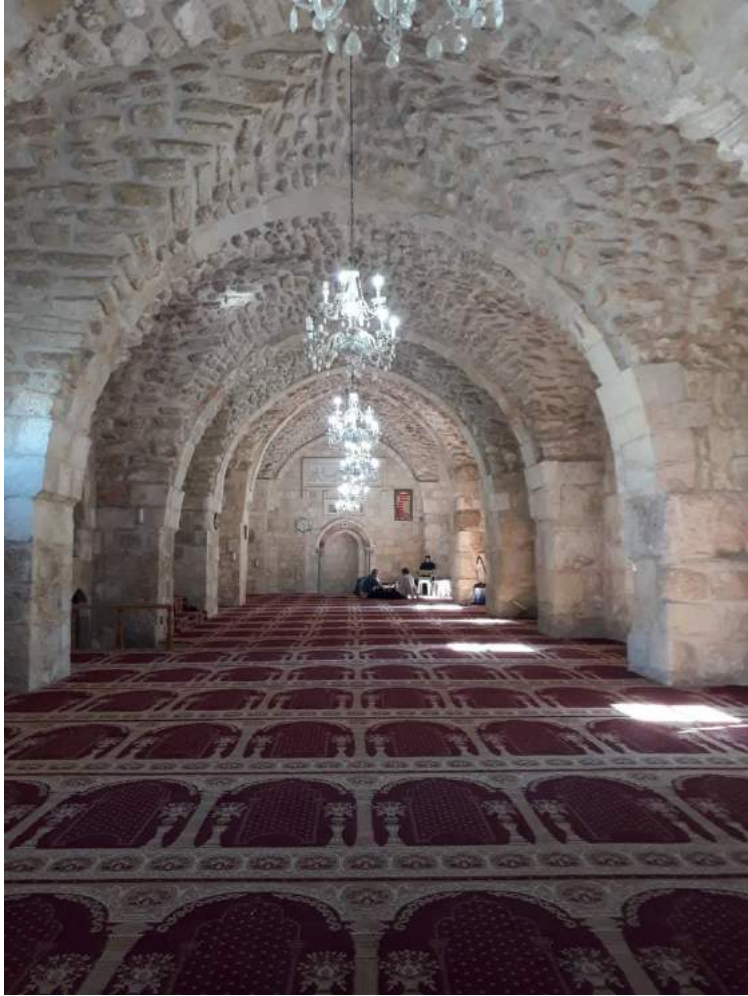
Kalavun Mescidi

Evkaf-ı Sultan Selahaddin Eyyübi Rahimehullah yazmaktadır. Selahaddin Eyyübi'nin ibadet ettiği yerin önündeyiz.

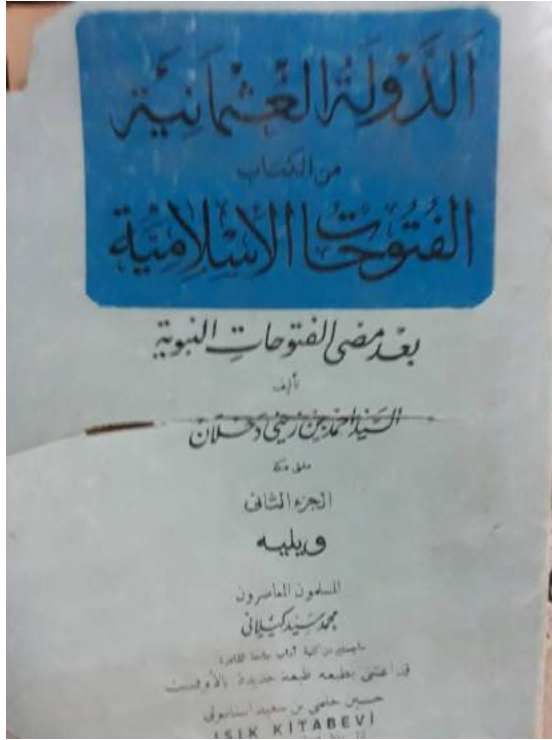

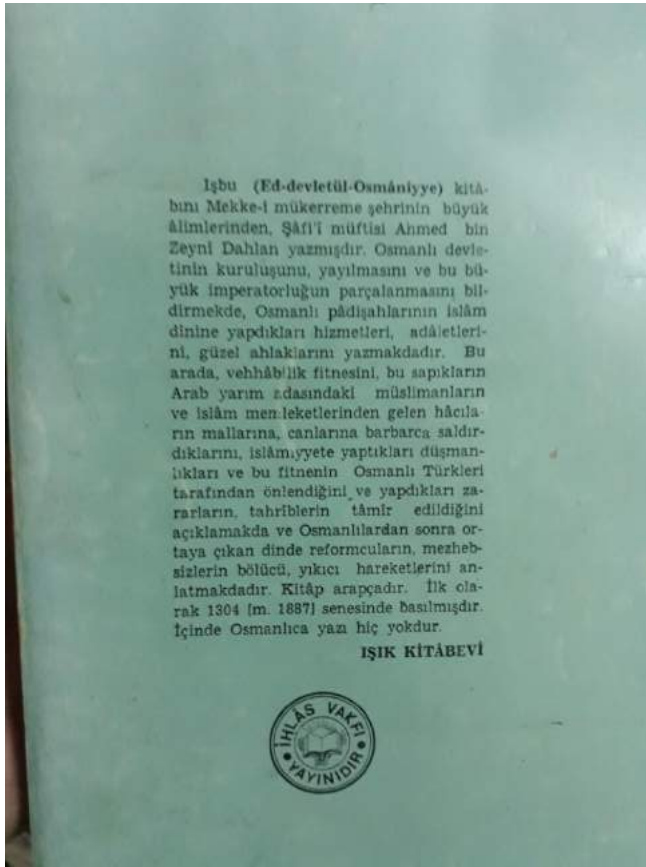
Rivayete göre Selahaddin Eyyübi burada namaz kılmıştır.

Kitaplıkta bu kitaba denk geldim.

Caminin avlusunda bulunan bir mezar. Kime ait olduğunu bilmiyorum. Allah rahmet eylesin.

Eski şehirde kiliselerden bir tanesi. Ayinlerini Arapça yapıyorlardı.

Kıyamet Kilisesinin yanındaki Hz. Ömer mescidi. Kudüs fethedilir ve Hz. Ömer Kıyamet Kilisesinin rahibinin yanındayken namaz vakti girince, rahibin burada namaz kıl demesine razı olmaz. Sonrasını düşünür ve ben burada namaz kılsam, sonra gelen Müslümanlar burayı camiye çevirirler diye belirtir ve bugünkü caminin olduğu yerde namaz kıldığı rivayet edilir. Burası Kıyamet Kilisesi'nin hemen bitişiğindedir.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل لنا من نعمه ما لا يحصى
وهدانا لهذا الدين العظيم
والذي هو خير ما هدانا الله
على عباده من عباده
والذي هو خير ما هدانا الله
على عباده من عباده
والذي هو خير ما هدانا الله
على عباده من عباده

الشيخة الفاضلة من المطران امام اسوار بيت المقدس

الشيخة الفاضلة
من المطران امام اسوار بيت المقدس

İçeride sol tarafta Caminin eski ama restore edilmiş kısmı da bulunmaktadır. Görevlinin anlatımından bu şekilde anladım.

Kıyamet Kilisesi

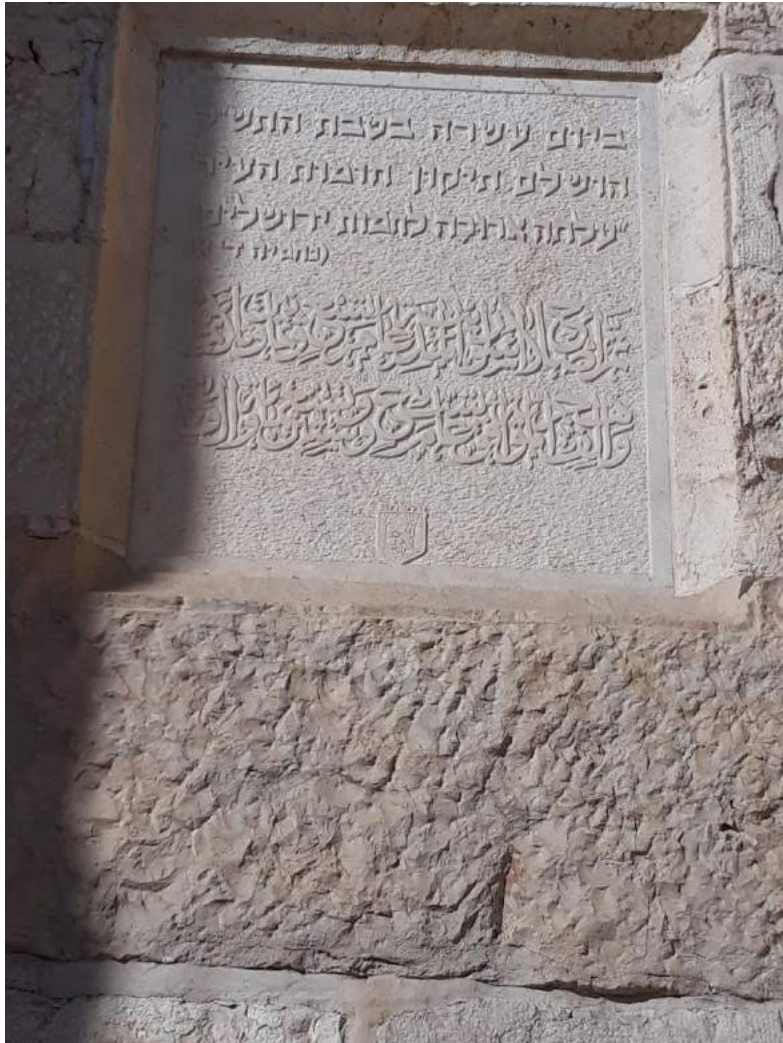
Statüko merdiveni

Hz. Ömer Mescidi

Yafa (El Halil kapısı)

ביום עשיהו בטבת ה'תש"ו
הושרם לזימון אומנות העיר
על תחילתה של חלוצת יזרעלים
(שנת ה'תש"ו)

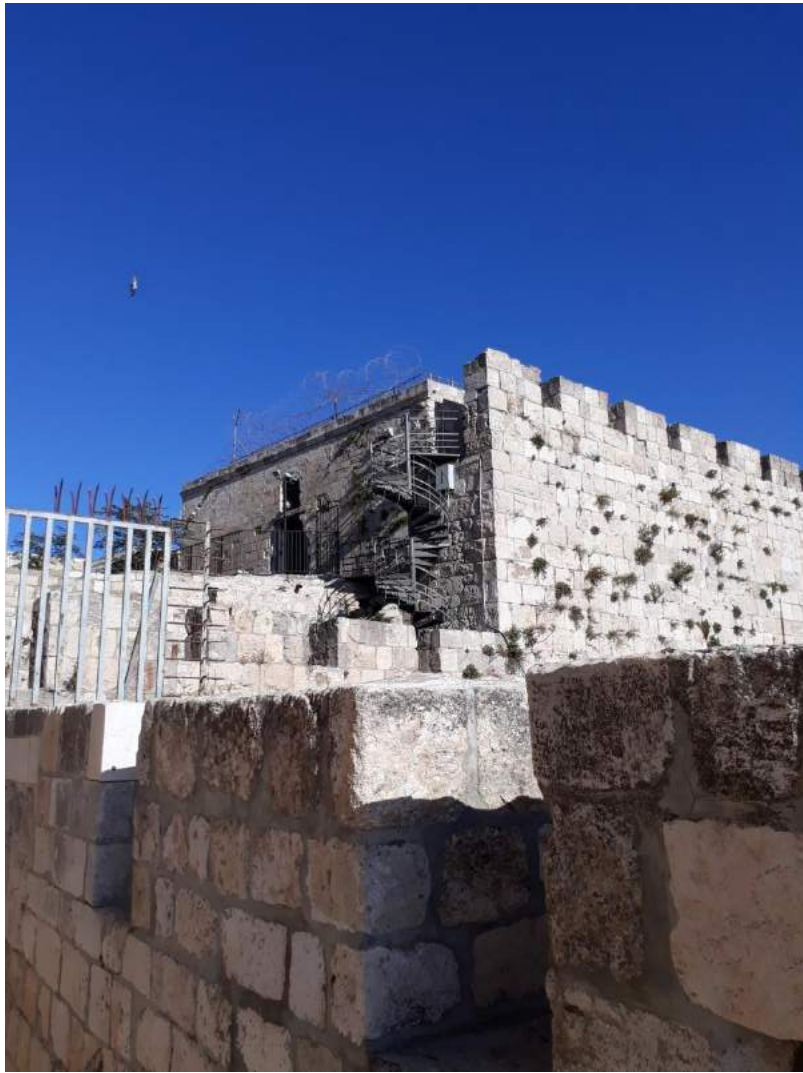
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدانا لهذا
وَمَا كنا لنجده لولا هداية اللَّهِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدانا لهذا
وَمَا كنا لنجده لولا هداية اللَّهِ

Yafa kapısına girmeden, kapının aşağı tara fına yüründüğünde surlara çıkmak için yapılan yerleri görüyoruz. Surların üzerine çıkmak için birçok yer var. Eğer öğrenci değilseniz 18 şekel verip, surların üzerine çıkabiliyorsunuz.

The valley below is the upper part of the Vale of Hinnom. Since the Second Temple period (the 1st century BCE) it has been partly blocked by a great dam which originally stored rainwater, forming a large pool. Since then, all rulers of Jerusalem have repaired and preserved the pool. The last ruler to repair and renovate the dam was the Ottoman Sultan Suleyman the Magnificent, after the completion of the city walls, and it has since been known after him as the Sultan's Pool. Today the "pool" is used for shows and cultural events.

Ađlama duvarına kadar surların üzerinden gelebilmek m¼mk¼n. Kadınlar ve erkeklerin arasını ayıran çizgiyi gör¼yoruz. Farklı yerlerde ibadet ediyorlar.

